

VOER VOOR KETENSAMENWERKING

NEVEDI-VISIE 2020-2025

Nevedi

Voorwoord

Voor u ligt de Nevedi-visie 2020-2025. Hierin is de koers van de Nederlandse Vereniging Diervoederindustrie (Nevedi) voor de komende jaren vastgelegd. Het geeft een overzicht van trends en ontwikkelingen in de markt en maatschappelijke omgeving. De impact daarvan is vertaald naar beleid, doelen en acties die het uitgangspunt vormen voor onze werkprogramma's.

Nevedi streeft met haar leden naar een positief ondernemingsklimaat in dialoog en in samenwerking met ketenpartners, overheden en maatschappelijke organisaties.

Centraal staat dat wij als vereniging belangen behartigen, bijdragend aan een gunstige economische ontwikkeling en maatschappelijke positie van aangesloten diervoederbedrijven in Nederland. Onze leden produceren en/of leveren diervoedermiddelen aan veehouders in Nederland. Nevedi tracht samen met haar leden een positief ondernemingsklimaat te bereiken in dialoog en in samenwerking met ketenpartners, overheden en maatschappelijke organisaties. De achterban vraagt Nevedi daarbij scherpere keuzes te maken.

Nevedi is een brancheorganisatie en dient alleen collectieve belangen. Vanuit mededingingswetgeving en met het oog op collectiviteit mengt Nevedi zich nadrukkelijk niet in commerciële activiteiten van aangesloten leden. Nevedi neemt afstand van onwettig of onreglementair gedrag. Leden van Nevedi voldoen aan de opgenomen gedragscode in het Huishoudelijk Reglement.

De Nevedi-visie 2020-2025 is binnen de vereniging uitvoerig besproken. Doelen en acties zijn uitgewerkt in diverse bijeenkomsten met leden, bestuur en medewerkers. Op 7 november 2019 stelde de Algemene Vergadering (AV) van Nevedi het plan vast.

Wij vertrouwen erop dat u het met genoeg en interesse zult lezen. Bij vragen vernemen we dat graag. Zoals we ook initiatieven verwelkomen die onze inzet bij de uitvoering van dit plan versterken en de beschreven doelen tot realiteit kunnen maken.

Met vriendelijke groet,

Henk Flipsen
Directeur Nevedi

1

Omgevingsanalyse

4

2

Implicaties voor de diervoederindustrie

8

3

Visie op rol Nevedi

12

4

Prioriteiten

18

5

Organisatie en bestuur

22

Omgevingsanalyse

De dierlijke keten in Nederland is een belangrijke leverancier van zuivel, vlees en eieren voor de Noordwest-Europese markt. Het komend decennium staat de gehele dierlijke keten en daarmee ook de diervoederindustrie voor een aantal grote veranderingen.

1

Minder dieren

Het aantal dieren in Nederland neemt naar verwachting af. Voor varkens wordt procentueel een grote afname voorzien. Schattingen over de mate waarin de veestapel terugloopt, lopen sterk uiteen. De ontwikkeling van het aantal herkauwers en pluimvee zal sterk afhankelijk zijn van provinciaal beleid, vergunningstrajecten en de maatregelen van de overheid voor de reductie van ongewenste emissies. Ook de mate waarin de consumptie van plantaardige eiwitten verder gaat stijgen ten koste van dierlijke producten (veranderend voedingspatroon) zal daarbij een rol spelen.

Bij beleidsmakers en marktpartijen is in toenemende mate de tendens te bespeuren om vanwege klimaat en circulariteit te pleiten voor een meer regionale sourcing van grondstoffen zonder dat dit feitelijk wordt onderbouwd.

Minder veehouders

Studies laten zien dat het aantal veehouders verder gaat afnemen. In een studie van de Rabobank¹ wordt gesproken van een daling van 3.500 varkenshouders nu naar 1.000 in 2030. Het aantal melkveehouders daalt naar verwachting van 15.000 naar 10.000 in 2030. Bedrijven worden groter en zullen in toenemende mate op verschillende locaties actief zijn.

Grote maatschappelijke en politieke aandacht

De maatschappelijke aandacht voor de veehouderij blijft groot. De Nederlandse samenleving en daarmee ook de overheid en ketenpartijen eisen meer aandacht voor klimaat,

biodiversiteit, dierenwelzijn, gezondheid van mens en dier en vermindering van emissies (ammoniak, fijnstof, fosfaat, geur). De dierlijke keten staat voor de uitdaging te voldoen aan de duurzaamheidsrandvoorwaarden die de maatschappij stelt anders komt haar 'licence to produce' ernstig in gevaar.

Feiten versus perceptie

In het maatschappelijk krachtenveld lijkt intuïtieve logica steeds belangrijker te worden dan feitelijke wetenschappelijke onderbouwing. Zo is bij beleidsmakers en ook marktpartijen in toenemende mate de tendens te bespeuren om vanwege klimaat en circulariteit te pleiten voor een meer regionale sourcing van grondstoffen zonder dat dit feitelijk wordt onderbouwd. Dit kan leiden tot het risico dat alleen een vermeende duurzaamheidswinst prevaleert boven daadwerkelijke duurzaamheidswinst op de middellange termijn.

Klimaat en circulariteit

Klimaat en circulariteit, maar ook biodiversiteit zijn de grote thema's voor de dierlijke en plantaardige ketens. De komende jaren gaan alle betrokken partijen hiermee aan de slag. Veel is nog onduidelijk. Er is al wel een duidelijke trend waarneembaar dat een steeds groter wordend palet aan vraaggestuurde duurzaamheidsconcepten voor dierlijke producten aan het ontstaan is dat ook specifieke eisen stelt aan diervoeders. Nieuwe eiwitbronnen zoals insecten dienen zich aan. De urgentie om de mestproblematiek op te lossen wordt steeds groter. Hier ligt ook een belang voor diervoederindustrie. Naast de overheid zullen de verwerkende industrie en retail naar verwachting steeds meer kaders stellen voor klimaatissues en circulariteit.

¹ Nederlandse Varkenshouderij van de Toekomst: Ontwikkelen binnen 'nieuwe' grenzen', Rabobank 2018.

Krappe arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt voor de gehele agrofoodsector blijft de komende jaren uitdagend. Met name op het gebied van procestechnologie blijft de markt naar verwachting krap. De diervoederindustrie moet daarbij concurreren met veel bedrijven in de voedingsmiddelenindustrie. Tevens kost het inspanningen om het aantal studenten diervoeding op MBO-, HBO- en universitair niveau op peil te houden.

Digitalisering biedt kansen voor het optimaliseren en afstemmen van de bedrijfsprocessen in de gehele dierlijke keten en daarmee ook voor het vergroten van ketentransparantie.

Digitalisering

De invloed van digitalisering neemt verder toe. De mogelijkheden om data te verzamelen over de dierlijke keten worden steeds groter. De veehouder van de toekomst wordt steeds meer een data-analist die op basis van uiteenlopende data zijn bedrijfsproces optimaliseert. Digitalisering biedt ook kansen voor het optimaliseren en afstemmen van de bedrijfsprocessen in de gehele dierlijke keten en daarmee ook voor het vergroten van ketentransparantie.

Internationalisering

In de markt zien we een toenemend verschil tussen diervoederbedrijven die zich op de nationale markt en/of regionale markten richten en bedrijven die zich ook nadrukkelijk op de internationale markten focussen. Internationale issues worden naar verwachting steeds belangrijker voor alle diervoederbedrijven. De gevolgen van de Brexit zijn nog ongewis. Op het gebied van internationale handel zijn, in potentie, veel issues aan de orde die direct of indirect de Nederlandse diervoederindustrie kunnen beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan handelsbelemmeringen vanwege handelsconflicten of politieke verhoudingen, uiteenlopende regelgeving voor gewasbeschermingsmiddelengebruik in verschillende landen, ggo's en valutarisico's. De Europese regelgeving zal naar verwachting nog verder in belang toenemen voor de Nederlandse diervoederindustrie.

Herkomst grondstoffen en ketensamenwerking

De herkomst van diervoedergrondstoffen inclusief het concept van meer regionale sourcing kan in de toekomst een steeds belangrijkere factor worden zowel vanwege marktvaart van ketenpartijen maar mogelijk ook vanwege aanscherping van (Europese) regels voor internationale grondstofketens. Een groeiend aantal issues vergt op precompetitief niveau intensieve samenwerking in de keten. In de dierlijke keten zijn in toenemende mate hiervoor ketenorganisaties aan het ontstaan om te zorgen voor een adequate afstemming. Hierbij wordt ook serieus gekeken naar de mogelijkheid van collectieve financiering en/of vastlegging van ketenafspraken via Algemeen verbindendverklaringen (AVV).

KLIMAAT CIRCULARITEIT & BIODIVERSITEIT

ZIJN DE GROTE THEMA'S
VOOR DE DIERLIJKE EN
PLANTAARDIGE KETENS.

VEEHOUDEERS

DALING VAN 3.500
VARKENSHOUDEERS NU NAAR
1.000 IN 2030. HET AANTAL
MELKVEEHOUDEERS DAALT
NAAR VERWACHTING VAN
15.000 NAAR 10.000 IN 2030.

EUROPA

DE EUROPESE REGELGEVING
ZAL NAAR VERWACHTING
NOG VERDER IN BELANG
TOENEMEN VOOR
DE NEDERLANDSE
DIERVOEDERINDUSTRIE.

2

Implicaties voor de diervoederindustrie

In de omgevingsanalyse geschetste trends stelt de diervoederindustrie voor een aantal grote uitdagingen maar biedt ook duidelijk kansen. In dit hoofdstuk zijn deze op een rijtje gezet.

TREND

IMPLICATIE

MINDER DIEREN

De Nederlandse markt voor diervoeder krimpt hierdoor. Er zal minder productiecapaciteit nodig zijn voor het produceren van diervoeder. Het terugbrengen van capaciteit en verdere consolidatie ligt in de lijn der verwachting. De mate waarin het aantal dieren in Nederland vermindert, is nog ongewis. Dit geldt ook voor verschillen in afname tussen sectoren. Daarnaast is ook van belang dat er in de zuivel vanwege de focus op grondgebondenheid ingezet wordt op meer eiwit van eigen land dat de diervoedervoerafzet in negatieve zin kan beïnvloeden. De mate waarin het aantal dieren zal afnemen, hangt heel erg af van of de veehouderij in staat is binnen de gestelde milieuraandoelwaarden te produceren en in staat is het maatschappelijk draagvlak voor de veehouderij te versterken. Voor de Nederlandse agrofoodsector waar de diervoederindustrie een integraal onderdeel van uitmaakt, is het cruciaal om voldoende kritische massa te behouden om de maatschappelijk gewenste innovaties op economisch verantwoorde wijze te kunnen blijven doorvoeren.

MINDER VEEHOUDERS

Oorzaken zijn uiteenlopend maar leiden ertoe dat een kleiner aantal veehouders een relatief groter aandeel van de aanwezige dieren zal houden en vaker op meerdere locaties actief zal zijn. Deze schaalvergroting staat op gespannen voet met maatschappelijke opvattingen. Voor de diervoederindustrie betekent dit een verdere kennisintensivering, zowel in de ontwikkeling van maatwerk in diervoeders, diervoederinnovaties als ook meer specialistische ondersteuning als erfbetreder op het gebied van diervoeder en management.

MAATSCHAPPELIJKE AANDACHT

De Nederlandse maatschappij en politiek vraagt zuivel-, ei- en vleesproducenten extra inspanningen te doen voor het verder verlagen van de milieuoetafdruk van dierlijke producten. Herkomst en specifieke samenstelling van diervoedergrondstoffen zal in toenemende mate een integraal onderdeel worden van zuivel-, ei- en vleesconcepten. Dit biedt mogelijkheden voor diervoederbedrijven om differentiërende concepten te leveren met een hogere toegevoegde waarde. Daarnaast is er steeds meer aandacht voor dierenwelzijn.

TREND	IMPLICATIE
-------	------------

FEITEN VERSUS PERCEPTIE

Feitelijke onderbouwing van keuzes lijkt in de markt minder belangrijk te worden en percepties worden in toenemende mate leidend. Als voedingsmiddelenbedrijven en supermarkten ervoor kiezen het palet aan diervoedergrondstoffen in te perken (bijvoorbeeld door te eisen dat alleen diervoedergrondstoffen uit Europa gebruikt mogen worden) kan dit negatieve implicaties hebben voor de milieuoetafdruk van dierlijke producten. Het is aan de diervoederindustrie en aangesloten bedrijven om helder te communiceren over de consequenties van bepaalde keuzes. Ook kan inperking van het grondstoffenpakket tot aanzienlijke prijsverhogingen en ook meer volatiele prijzen voor diervoeder leiden hetgeen de concurrentiekracht van Nederlandse dierlijke producten onder druk kan zetten.

KLIMAAT EN CIRCULARITEIT

De Nederlandse diervoederindustrie behoort tot de belangrijkste producenten van circulair diervoeder in Europa. Dit is een uitstekende uitgangspositie om duurzaamheidsambities van de dierlijke keten te helpen realiseren. De zuivel-, ei- en vleesketens hebben de diervoederindustrie harder nodig dan ooit. De grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid vereisen een intensievere afstemming en samenwerking tussen de verschillende schakels in de dierlijke ketens en met maatschappelijke partijen. Hierbij is ook een integrale wegging van de verschillende (duurzaamheids)thema's van belang waarbij voedselveiligheid, dierenwelzijn en volkgezondheid altijd bepalende randvoorwaarden zijn. Specifiek voor het thema energiegebruik ligt er ook voor de diervoederindustrie een belangrijke opgave voor verdere energiebesparing en het gebruik van duurzame energie.

KRAPPE ARBEIDSMARKT

Dit betekent dat ook voor de diervoederindustrie de uitdaging groot zal zijn om de komende jaren voldoende nieuwe en voldoende opgeleide arbeidskrachten te vinden. De uitdaging is extra groot omdat de diervoederindustrie een gemiddeld wat ouder werknemersbestand kent waardoor de uitstroom de komende tijd relatief groot zal zijn. Daarnaast is ook een belangrijk aandachtspunt om het aantal studenten op het gebied van diervoeding op peil te houden om de instroom te borgen.

TREND	IMPLICATIE
-------	------------

DIGITALISERING

Door de ongekende mogelijkheden van dataverzameling en -analyse komen er meer mogelijkheden voor de veehouder en het diervoederbedrijf om bedrijfsprocessen te optimaliseren. Ook zal de rol van het diervoederbedrijf als adviseur aan de veehouder hierdoor veranderen. Door ketensamenwerking kan veel meer inhoud worden gegeven aan het uitwisselen en analyseren van data in verschillende schakels van de dierlijke kolom. Hiermee kan bijvoorbeeld beter ingespeeld worden op de toenemende vraag naar transparantie over herkomst en milieu-impact. De mate van succes hangt af van hoe vraagstukken als eigenaarschap en vertrouwelijkheid van data worden opgelost en uitwisselbaarheid van data in verschillende schakels van de keten tot stand komt.

NATIONALE VERSUS INTERNATIONALE ORIËNTATIE DIERVOEDERBEDRIJVEN

Dit betekent dat behoeften van aangesloten leden van Nevedi kunnen variëren en hierop adequaat ingespeeld moet worden vanuit Nevedi. Het collectieve belang in de Nederlandse context dient als uitgangspunt bij de belangenbehartiging door Nevedi waarbij gestreefd wordt naar een gelijkmatig speelveld in Europa.

HERKOMST GRONDSTOFFEN EN KETENSAMENWERKING

Voor de diervoederindustrie is het van groot belang om zich voor te bereiden op intensievere vormen van ketensamenwerking en mogelijk via Algemeen verbindendverklaringen (AVV).

CIRCULARITEIT

De Nederlandse diervoederindustrie behoort tot de belangrijkste producenten van circulair diervoeder in Europa.

KETEN

Door ketensamenwerking kan veel meer inhoud worden gegeven aan het uitwisselen en analyseren van data in verschillende schakels van de dierlijke kolom.

ENERGIE

Specifiek voor het thema energiegebruik ligt er ook voor de diervoederindustrie een belangrijke opgave voor verdere energiebesparing en het gebruik van duurzame energie.

3

Visie op rol Nevedi

Het huidige volatiele krachtenveld voor de dierlijke keten vergt een duidelijk afgebakende visie op de rol van Nevedi. Waar is Nevedi wel van en waar is Nevedi niet van. Nevedi behartigt de collectieve belangen van de Nederlandse diervoederindustrie. Dat betekent dus dat Nevedi over diervoeder² gaat: meer specifiek over diervoeders voor landbouwhuisdieren.

Nevedi gaat over zaken die in een precompetitieve fase op collectieve schaal³ geregeld moeten worden in de diervoeder(grondstof)ketenrom daarmee adequaat in te spelen op de wensen van de schakels verderop in de keten en de overheid/politiek. Dit houdt in dat de primaire rol van Nevedi is om te bewerkstelligen dat beleids- en technische kaders tot stand komen die het voor haar leden mogelijk maken om op een economisch verantwoorde manier in te spelen op veranderende markt wensen in de levensmiddelenindustrie en retail, maar ook de wettelijke eisen en verwachtingen van de overheid.

Een actueel voorbeeld hiervan is dat Nevedi zich hard maakt voor een eenduidige interpretatie van eisen voor niet genetisch gemodificeerde diervoedergrondstoffen. Duidelijk is dat Nevedi geen rol wil en mag spelen bij commerciële onderwerpen. Nevedi is gefocust op de Nederlandse markt en behartigt de Nederlandse belangen ook internationaal voor zover die de Nederlandse markt beïnvloedt. Denk bijvoorbeeld aan het beïnvloeden van Europese regelgeving die direct of indirect van invloed is op de Nederlandse diervoederproductie of -afzet. Het aantal dossiers dat een collectieve aanpak vergt, verbindt de leden van Nevedi en betreft met name de volgende terreinen.

HOOFDTHEMA	DOELEN
DUURZAME VOEDSELKETENS	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende beschikbaarheid diervoedergrondstoffen tegen acceptabele prijzen. • Aantoonbaar duurzaam sourcen van alle diervoedergrondstoffen. • Stimuleren inzet en onderzoek naar alternatieve eiwitbronnen en diervoedergrondstoffen.
DIERVOEDERPRODUCTIE VOOR GEZOND EN VEILIG VOEDSEL	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdragen aan praktisch toepasbare wetgeving. • Bijdragen aan transparantie in de voedselketen. • Diervoeder dat bijdraagt aan dierenwelzijn en -gezondheid waardoor bijvoorbeeld gebruik van diergeneesmiddelen kan worden geminimaliseerd. • Veilige productie, transport en gebruik van diervoedermiddelen (waaronder additieven). • Adequaat crisismanagement bij incidenten.
KRINGLOOPLANDBOUW	<ul style="list-style-type: none"> • Vergroten aandeel co-producten in diervoeder. • Stimuleren productie van diervoeder dat bijdraagt aan lagere emissies in dierlijke keten van stikstof, ammoniak en fosfaat, efficiënt gebruik van grondstoffen en bijdraagt aan een lagere CO₂-voetafdruk van dierlijke producten. • Uitvoering klimaatakkoord en afspraken over circulariteit - voor zover van toepassing op onze sector - in nauwe samenwerking met ketenpartijen. • Vermindering energiegebruik en stikstofuitstoot bij diervoederproductie.
ARBEID	<ul style="list-style-type: none"> • Goede en marktconforme arbeidsvoorwaarden (cao, pensioen). • Positioneren diervoederindustrie als goede werkgever. • Goede en veilige arbeidsomstandigheden: preventie beroepsziekten. • In stand houden en verder professionaliseren van voor diervoeder relevante opleidingsmodules. • Stimuleren studenten om opleiding over diervoeding te kiezen.

² Conventioneel en biologisch voer.

³ Ook voor groepen diervoederbedrijven die een gezamenlijk initiatief willen nemen wat precompetitief van karakter is en niet conflicteert met het collectief, kan Nevedi via een retributiesysteem de financiering organiseren.

Nevedi is belangenbehartiger van de diervoederindustrie en draagt hiermee bij aan een zo goed mogelijk economisch perspectief van de diervoederindustrie. Dit houdt in dat er nauwe relaties met de veehouderij worden onderhouden en dat Nevedi als collectief een rol voor zichzelf ziet weggelegd

in communicatietrajecten over de positie van de Nederlandse veehouderij. Waar nodig en mogelijk zal Nevedi de veehouderij ondersteunen via samenwerking met hun belangenbehartigers. De manier waarop dat gaat vraagt in elke situatie maatwerk.

THEMA: DUURZAME VOEDSELKETENS

Ambitie: Import en gebruik van diervoedergrondstoffen is aantoonbaar duurzaam en speelt adequaat in op steeds veranderende marktvragen.

DOELEN	ACTIES
VOLDOENDE BESCHIKBAARHEID DIERVOEDERGRONDSTOFFEN TEGEN ACCEPTABELE PRIJZEN	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op voorkomen beperkingen internationaal handelsverkeer. • Zorgen voor adequate informatie-voorziening over economische en milieuconsequenties als marktpartijen bepaalde grondstoffen/ herkomsten willen uitsluiten.
AANTOONBAAR DUURZAAM SOURCEN VAN ALLE DIERVOEDERGRONDSTOFFEN	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op vergroten aandeel co-producten (zie verder thema klimaat en circulariteit). • Continueren afspraken over inzet duurzame soja en duurzame palmolie. • Inzetten op verduurzaming van andere diervoedergrondstoffen. • Inzetten op maximaal gebruik van non-food diervoedergrondstoffen.
GROTERE INZET ALTERNATIEVE EIWIJTBRONNEN	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet op onderzoek dat alternatieve eiwitbronnen veilig kunnen worden ingezet win diervoeder. • Zorgen dat wetgevend kader niet belemmerend werkt voor inzet van deze grondstoffen.

Thema: Diervoeder voor veilig en gezond voedsel

Ambitie: De diervoederindustrie levert in nauwe samenwerking met andere schakels in de keten een maximale bijdrage aan het produceren van gezond en veilig voedsel en wordt ook als zodanig gewaardeerd daarvoor.

Doelen	Acties
MEER TRANSPARANTIE IN DE VOEDSELKETEN	<ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage leveren aan het in beeld brengen van de resultaten; voedsel was nog nooit zo veilig.
MINIMALE INZET DIERGENEESMIDDELEN	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op preventie door het stimuleren van leden om goede managementmaatregelen in combinatie met uitgekende diervoederrantsoenen.
VEILIG GEBRUIK VOEDERMIDDELEN (WAARONDER ADDITIEVEN)	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op betrouwbare, risicogebaseerde maar ook praktisch uitvoerbare wet- en regelgeving.
OP FEITEN GEBASEERD BELEID INZAKE GEZOND EN VEILIG VOEDSEL	<ul style="list-style-type: none"> • Intensiveren ketensamenwerking op het gebied van voedselveiligheid. Samenwerking met SecureFeed en GMP+ International. • Inzetten op werkbare EU-regelgeving voor stoffen en normwaarden. Voorkomen dat schijnzekerheden ontstaan met nultoleranties.
ADEQUAAT CRISISMANAGEMENT BIJ INCIDENTEN	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig actualiseren en trainen crisismanagementprocedures.

Thema: Kringlooplandbouw

Ambitie: De diervoederindustrie levert een wezenlijke bijdrage aan het verlagen van de klimaatfootprint van ons voedsel en het circulaire maken van het voedselsysteem.

Doelen	Acties
VERGROTEN AANDEEL CO-PRODUCTEN IN DIERVOEDER	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpakken belemmerende wetgeving samen met andere ketenpartijen. • Stimuleren onderzoek dat het veilig gebruik van meer co-producten mogelijk maakt (inzet publiek private samenwerking, gebruik van voedsel co-producten voor diervoeder). • Uitdragen visie diervoederindustrie op circulaire voedselsysteem. • Inzichtelijk maken voor overheid en andere stakeholders dat co-producten die geschikt zijn voor diervoeder niet voor energieproductie gebruikt moeten worden (cascadering). • Dierlijke sectoren zoals zuivel, varkensvlees en pluimvee hun ambities op het gebied van circulariteit te helpen verwezenlijken.
PRODUCTIE VAN DIERVOEDER DAT BIJDRAAGT AAN LAGERE EMISSIES IN DIERLIJKE KETEN VAN STIKSTOF, AMMONIAK, FOSFAAT EN BEVORDERING CIRCULARITEIT	<ul style="list-style-type: none"> • Beschikbaar internationaal goedgekeurd instrumentarium over berekenen milieuoetafdruk Product Environmental Footprint Category Rules (PEFCR) nog beter ontsluiten voor de markt en stimuleren dat individuele bedrijven hiermee aan de slag gaan. • Stimuleren innovatie. • Bijdrage leveren aan de dierlijke productie binnen de gestelde milieudoelstellingen. Bijvoorbeeld door (relevant voor stikstof en ammoniak) te sturen op ruw eiwit. • Bevorderen en stimuleren mestverwaarding en -afzetbevordering.
UITVOERING KLIMAATAKKOORD IN NAUWE SAMENWERKING MET KETENPARTIJEN	<ul style="list-style-type: none"> • Alle dierlijke sectoren hebben een concrete klimaatagenda opgesteld waarin voor diervoeder een belangrijke rol is weggelegd. In nauwe samenwerking met de zuivel-, varkens- en pluimveeketen wil de diervoederindustrie hier de komende jaren op een praktische en op feiten gebaseerde manier invulling aan gaan geven.
VERMINDERING ENERGIEGEBRUIK BIJ DIERVOEDERPRODUCTIE	<ul style="list-style-type: none"> • Nevedi wil graag haar bijdrage leveren aan de in de Klimaattafel Energie gestelde ambities voor productie en transport van diervoeder. Belangrijke onderwerpen zijn: elektrificatie van de diervoederproductie (vervanging fossiele energie door zon/wind), gebruik biofuels voor zwaar transport en slimme logistiek.

Thema: Arbeid

Ambitie: De diervoederindustrie versterkt haar positie als aantrekkelijke en betrokken werkgever.

Doelen	Acties
Goede en marktconforme arbeidsvoorwaarden	<ul style="list-style-type: none"> • Werken aan een cao en arbeidsvoorwaarden die voldoende flexibel zijn, marktconform en concurrerend zodat retentie van medewerkers hoog blijft en een stimulans vormt voor voldoende nieuwe instroom.
Positioneren diervoederindustrie als goede werkgever	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op versterken imago diervoederindustrie als aantrekkelijke en betrokken werkgever.
Goede en veilige arbeidsomstandigheden: preventie beroepsziekten	<ul style="list-style-type: none"> • Primair inzetten op voorkomen beroepsziekten langs drie sporen: <ul style="list-style-type: none"> - Deskundigen ondersteunen - Preventiemedewerkers (cursussen en trainingen) - Online informatievoorziening (apps)
Verankering diervoederkennis in onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgen dat leermodules over diervoeder onderdeel blijven van curriculum ROC's, AOC's en groen MBO dan wel uitgebreid worden. • Ondersteuning van de Stichting Bevordering Diervoeder (BSD). • Gebruik onafhankelijke voederwaardering ten behoeve van onderwijs.

4

Prioriteiten

Nevedi wil als vertegenwoordiger van de Nederlandse diervoederindustrie bijdragen aan een economisch gezonde, duurzame en maatschappelijk gewaardeerde veehouderij in Nederland. De Nederlandse agrofoodsector is van oudsher zeer innovatief, internationaal georiënteerd en hoog aangeschreven.

Nevedi wil als vertegenwoordiger van de Nederlandse diervoederindustrie bijdragen aan een economisch gezonde, duurzame en maatschappelijk gewaardeerde veehouderij in Nederland. De Nederlandse agrofoodsector is van oudsher zeer innovatief, internationaal georiënteerd en hoog aangeschreven. We blijken goed in staat in te spelen op steeds nieuwe uitdagingen. De komende tijd zijn de uitdagingen groot, zowel op het gebied van duurzaamheid als economie. De Nederlandse diervoederindustrie wil de komende jaren in nauwe samenwerking met haar ketenpartners, overheden en maatschappelijke organisaties een belangrijke rol spelen in het helpen realiseren van een klimaatvriendelijke kringlooplandbouw. Een kringlooplandbouw die internationaal concurrerend is en de innovatiekracht verder versterkt.

Nevedi zet zich in de periode 2020-2025 in voor:

1. Versterken aanhechting in de keten

Veel issues die voor diervoeder relevant zijn, moeten in ketenverband worden opgelost. Dit vereist op collectief niveau een nauwere samenwerking tussen de verschillende schakels in de dierlijke keten. Nevedi zet in op formele verticale overlegstructuren per diersoort.

De samenwerking kan in de vorm van een formeel partnerschap waarbij het mogelijk is om afspraken juridisch vast te leggen en met elkaar overeen te komen.

Deze overlegstructuren zouden zowel op directie- of bestuursniveau en technische of inhoudelijke experts ingeregeld moeten worden. De samenwerking kan in de vorm van een formeel partnerschap waarbij het mogelijk is om afspraken juridisch vast te leggen en met elkaar

overeen te komen. Dit partnerschap kan worden ingericht in combinatie met verticale branche-organisaties die in verschillende sectoren zijn of worden ingericht. Tegelijkertijd dient de interne governance van Nevedi zo wordt ingericht dat in het collectief afstemming en positiebepaling kan plaatsvinden voor issues die voor alle soorten diervoeders gelden. Voor de sectorspecifieke zaken moeten zeggenschap en besluitvorming rond te maken afspraken met partners meer specifiek voor die groep betrokken bedrijven worden geregeld.

2. Versterken signaleringsfunctie en technische uitwerkingen bieden voor beleidsvoornemens

Nevedi wil in een vroegtijdiger stadium dan nu vaak het geval is, signaleren wat de voor diervoeder relevante issues zijn in de verschillende schakels van de dierlijke keten en de maatschappelijke omgeving om hier vervolgens pro-actief invloed op te kunnen uitoefenen. Door aankomende issues snel in het vizier te hebben, posities van relevante partijen te analyseren en technische uitwerkingen te bieden, kan op effectieve wijze medesturing gegeven worden aan de vorming van een op feiten gebaseerd beleid in een vroegtijdig stadium.

3. Bevorderen praktisch toepasbare wet- en regelgeving

Zowel in het Haagse als Brusselse domein is veel behoefte aan zowel informatie over technisch inhoudelijke dossiers als aan het bieden van handelingsperspectief voor de overheid op maatschappelijk gevoelige dossiers in de dierlijke keten. Als Nevedi willen we onze invloed vergroten door nog sterker te investeren in contacten op diverse niveaus met Nederlandse overheid en de politiek, te blijven zorgen voor een sterke inhoudelijke inbreng in European Feed Manufacturers' Federation (FEFAC) en daarbij veel nauwer te gaan samenwerken op collectieve issues met Nevedi-leden die eigen beleidsexperts hebben.

De medewerkers van deze bedrijven hebben vaak zowel nationaal als internationaal relatief gemakkelijk toegang tot beleidsbepalers omdat overheden in toenemende mate beleidsontwikkeling starten met individuele bedrijven en daarbij in een later stadium opschalen naar collectieven. Het is belangrijk met deze experts samen te werken en deze in te zetten als vooruitgeschoven posten voor de sector waardoor een optimale wisselwerking tussen bedrijven en de collectieve sector ontstaat. Daar waar individueel bedrijfsbelang en sectorbelang uiteen lopen is dit uiteraard niet aan de orde.

Diervoeder speelt een cruciale rol in de verdere verduurzaming van de vlees-, ei- en zuivelketen.

4. Uitbouwen van informatiefunctie over diervoeder en diervoedergrondstoffen

Nevedi acht het van groot belang dat feiten en fictie over diervoeder(grondstoffen) in het maatschappelijke krachtenveld niet door elkaar gaan lopen. Daarom wil Nevedi sterker inzetten op het verschaffen van op feiten gebaseerde informatie over actuele diervoederthema's aan alle relevante stakeholders (ketenpartijen, overheden, politiek, media en maatschappelijke organisaties) en met hen hier ook actief de dialoog en het debat over aangaan.

5. Intensivering dialoog met maatschappelijke initiatieven en organisaties

De maatschappij verandert voortdurend. Nevedi wil de komende jaren sterker investeren in de relatie met de voor de diervoederindustrie belangrijke maatschappelijke organisaties en nieuwe maatschappelijke initiatieven. Doel is wederzijds vertrouwen te vergroten, informatie uitwisselen en waar mogelijk samen te werken op specifieke thema's. Een groeiend deel van deze organisaties zijn bereid om samen te werken aan oplossingen voor complexe duurzaamheidsvraagstukken in de dierlijke keten.

Nevedi vertegenwoordigt een sector die doet wat ze zegt en in staat is om (waar dit vereist is) collectief afspraken te maken die in de praktijk volledig controleerbaar zijn en waar individuele leden zich aan houden. Diervoeder speelt, zoals eerder aangegeven, een cruciale rol in de verdere verduurzaming van de vlees-, ei- en zuivelketen. Het is van belang dat maatschappelijke organisaties beter inzicht krijgen in wat de mogelijkheden en dilemma's zijn. Naast het versterken van directe contacten met maatschappelijke organisaties zal Nevedi zich ook via digitale debatfora, landelijke en social media actiever roeren op dit gebied.

INVESTEREN

DE MAATSCHAPPIJ VERANDERT VOORTDUREND. NEVEDI WIL DE KOMENDE JAREN STERKER INVESTEREN IN DE RELATIE MET DE VOOR DE DIERVOEDERINDUSTRIE BELANGRIJKE MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES EN NIEUWE MAATSCHAPPELIJKE INITIATIEVEN.

SIGNALEREN

NEVEDI WIL IN EEN VROEGTIJDIGER STADIUM DAN NU VAAK HET GEVAL IS, SIGNALEREN WAT DE VOOR DIERVOEDER RELEVANTE ISSUES ZIJN IN DE VERSCHILLENDE SCHAKELS VAN DE DIERLIJKE KETEN EN DE MAATSCHAPPELIJKE OMGEVING OM HIER VERVOLGENS PRO-ACTIEF INVLOED OP TE KUNNEN UITOEFENEN.

Organisatie en bestuur

De primaire focus van Nevedi ligt bij de Nederlandse belangen van de diervoederindustrie. Die focus uit zich in collectieve belangenbehartiging op beleidsdossiers in Nederland en Brussel maar ook via gerichte sectorale lobby. Dit laatste heeft toelichting omdat de discussie over sectorale zaken vraagt om een nieuwe werkwijze.

5

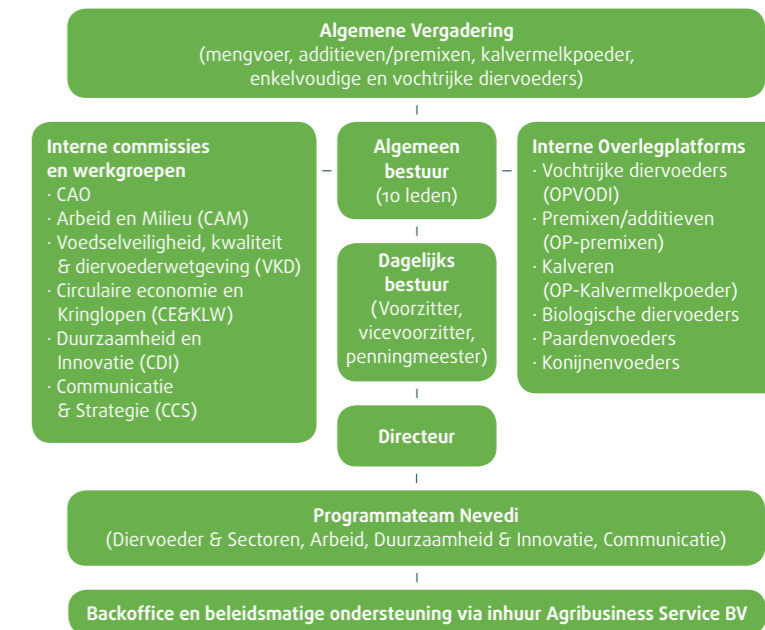

De primaire focus van Nevedi ligt bij de Nederlandse belangen van de diervoederindustrie. Die focus uit zich in collectieve belangenbehartiging op beleidsdossiers in Nederland en Brussel maar ook via gerichte sectorale lobby. Dit laatste heeft toelichting omdat de discussie over sectorale zaken vraagt om een nieuwe werkwijze. De manier waarop sectorale standpunten tot stand komen binnen Nevedi is aan de betrokken diervoederbedrijven die binnen een diersoort de diervoeders produceren en/of leveren. De vraag is op welke wijze die worden getoetst aan de collectieve beleidsvisie en intersectorale belangentegenstellingen die kunnen bestaan. Het is duidelijk dat meer maatwerk nodig is per sector en dat de collectieve zaken vragen om werknemers met een brede oriëntatie die vele vraagstukken kunnen prioriteren tot een beperkt aantal binnen de kaders van hoofdstuk 4.

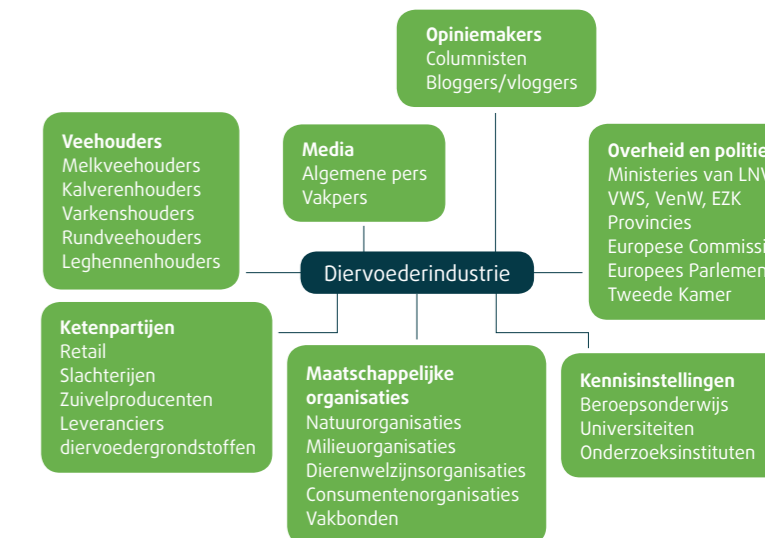
Er is meer maatwerk nodig per sector en de collectieve zaken vragen om werknemers met een brede oriëntatie die de vele vraagstukken kunnen prioriteren.

Het beschikbare budget (contributie in jaarlijkse begroting) moet in balans blijven met personele capaciteit en middelen om activiteiten te financieren. Qua personeel wil Nevedi met een vaste bezetting (directeur en programmteam) werken. Via Agribusiness Service BV (ABS) wordt ondersteuning verzorgd. Nevedi heeft ABS opgericht om op een kosten-effectieve manier te kunnen beschikken over een grotere groep van uiteenlopende specialisten die naargelang de concrete behoefte flexibel inzetbaar zijn voor Nevedi en ook voor andere partijen werken. Hierdoor is een beheersbare contributie-ontwikkeling voor de leden van Nevedi mogelijk op de middellange termijn. Voor ABS wordt separaat een visie en actieplan opgesteld voor 2020-2025.

Organisatie en bestuur Nevedi

Stakeholders diervoederindustrie

Nevedi

085 77 319 77
info@nevedi.nl
www.nevedi.nl
@Nevedi

© November 2019